

مجموعه فعالیت ها و تمرین های
خانه و مدرسه

ریاضی

پنجم ابتدایی

در مسیر یادگیری

گروه مؤلفان

شامل :

- ✓ مباحث توضیحی دانش بنیان
- ✓ فعالیت های علمی و جذاب
- ✓ تمرین ، سوالات تشریحی و سوالات چهار گزینه ای

اداره کل آموزش و پرورش استان سیستان و بلوچستان

معاونت آموزش ابتدایی

عنوان و نام پدیدآور: ریاضی پنجم ابتدایی در مسیر یادگیری شامل:
مباحث توضیحی، فعالیت‌های علمی و جذاب، تمرین، سوالات تشریحی و سوالات چهار گزینه‌ای
مشخصات نشر: تهران: خانه آفتاب، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۱۲۸ ص: مصور (رنگی)

فروست: مجموعه فعالیت‌ها و تمرین‌های خانه و مدرسه.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۹۶۳-۱۹-۲

وضعیت فهرست نویسی: فیکای مختصر

یادداشت: فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlia.ir> قابل دسترسی است

یادداشت: مولفان: مریم ترشایی، افسانه حسین خانی، سیما سارانی،

نجمه شکوهی نیا، طیبه فلاحتی، سکینه کناری، فرحناز کردزایی.

شناسه افزوده: ایران. وزارت آموزش و پرورش. اداره کل آموزش و پرورش

استان سیستان و بلوچستان. معاونت آموزش ابتدایی

شماره کتابشناسی ملی: ۴۶۸۷۹۲۳

عنوان کتاب: مجموعه فعالیت‌ها و تمرین‌های خانه و مدرسه ریاضی پنجم ابتدایی در مسیر یادگیری

برنامه ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: علیرضا نخعی، رهرا برنار، زهی، محمد حیدری، غلامرضا پودینه، سمیه حیدری

مولفان: مریم ترشایی، افسانه حسین خانی، صدیقه دنیاداری، سیما سارانی، نجمه شکوهی نیا، طیبه فلاحتی، سکینه کناری، فرحناز کردزایی

ناظرین علمی: ذبیح‌الله الهی، حمیدرضا جنگی زهی، سمیه حیدری، غلامرضا غزنوی

تصویرگران: فاطمه عباس زاده قوی فکر

تألیف: ام البنین باغچمکی

طراحی و صفحه آرایی: مرتضی ناروئی

طراح جلد: مرتضی ناروئی

ناشر: خانه آفتاب

چاپخانه: چاپ فرهنگ

شابک: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۵۹۶۳ - ۱۹ - ۲

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۱۰۰۰۰ ریال

« به نام خداوند متعال »

« تعلیم و تربیت » پیچیده ترین و ظریف ترین دانش و معرفت جامعه ی بشری است . مربیان بزرگ در طول تاریخ کوشیده اند تا ابعاد و زوایای پنهان آن را آشکار ساخته و راه های موثر برای تحقق آن را بیابند . در راس همه مکاتب بشری ، مکتب حیات بخش اسلام تربیت و تعلیم را محصول تفکر و تدبیر می داند و همین معنی زاویه بسیار مهمی را فرا روی ما در مسیر تعلیم و تربیت می گشاید . سفر پر ماجرای تعلیم و تعلّم از مسیر تفکر و اندیشیدن می گذرد و هیچ بدیلی هم برای آن وجود ندارد . در واقع یادگیری ماندگار فقط و فقط محصول تفکر است . در نظام تعلیم و تربیت هر اقدامی که فرصت تفکر را از دانش آموز بگیرد به یادگیری آسیب می رساند . درک این موضوع از جانب همه ی دست اندرکاران امر تعلیم و تربیت بسیار مهم است . متأسفانه برخی از اقدامات مادرکلاس درس که غالباً از سر دلسوزی هم انجام می شود مانع یادگیری موثر است . شیوه های تدریس یک سویه ، اقدامات معلم محور در کلاس درس ، تأکید بر حافظه محوری ، ارزشیابی های سطحی و همگرا و ... نه تنها کمکی به تعمیق یادگیری دانش آموزان نمی کند بلکه کاهنده خلاقیت و بهره وری ذهنی و در نتیجه مانع یادگیری پویا و ماندگار است .

بخش مهمی از یادگیری ماندگار در خارج از کلاس و در جریان فعالیت های دانش آموزان و حتی در خلوت آنها صورت می پذیرد . اهتمام به فعالیت های دانش آموزان در خارج از کلاس و برنامه ریزی برای بهره گیری هرچه بیشتر از فرصت های خارج از کلاس و طراحی فعالیت های هدفمند ، وثر و تفکر محور کمک شایانی به امر یادگیری می کند . متأسفانه در غالب اوقات ، فرصت های ارزشمند خارج از کلاس توسط آموزش و پرورش مورد غفلت و یا اینکه مورد سوءاستفاده واقع می شود . کتاب هایی که با نام کمک آموزشی برای استفاده از فرصت های خارج از کلاس در دسترس دانش آموزان قرار می گیرد ، اگر متناسب با اقتضائات شناختی و عاطفی دانش آموزان طراحی نشوند می توانند مخلّ فرایند یادگیری باشند و زحمات معلمان را نیز بر باد دهند و بالعکس اگر این کتاب ها درست طراحی شوند و معلمان نیز در فرایند طراحی آن ها سهیم و در واقع مکمل برنامه درسی و محرّک تفکر و اندیشیدن باشند ، می توانند کمک سزایی به تحقق امر یادگیری بنمایند .

آموزش و پرورش استان سیستان و بلوچستان ، از یک عرصه یقی از اهمیت و حساسیت فرصت های خارج از کلاس و ضرورت دقت بیش از اندازه نسبت به کم و کیف فعالیت های مربوط به آن و با توجه به نابسامانی موجود در این حوزه به گونه ای که معرفی کتب کمک آموزشی به دانش آموزان معمولاً بدون توجه به صواب و روان شناختی یادگیری و سایر ملاحظات تربیتی صورت می گیرد ، با بهره گیری از ظرفیت بی نظیر سرگروه های آموزشی معلمان استان اقدام به طراحی فعالیت های مکمل یادگیری در خارج از کلاس در قالب کتاب های فعالیت دانش آموزی نموده است و سعی بر این بوده که همه ملاحظات یک کتاب آموزشی مکمل برنامه درسی دانش آموزان را دارا باشد و از ظرفیت اندیشیدن و کمک در دانش آموزان به خوبی بهره گیری کند و در واقع زمینه ای باشد برای تحریک تفکر راجع به مفاهیم مختلف برنامه درسی . این کتاب است اقدام آغازین راه را برای توسعه علمی ، فکری و فرهنگی دانش آموزان مستعد این دیار باز کند و در آینده با نظرات نخبه علما و عزیزان استانمان شاهد غنی شدن هرچه بیشتر این کتاب ها باشیم . ان شاءالله

علیرضا نخعی

مدیرکل آموزش و پرورش استان سیستان و بلوچستان

والدین معزز و مربیان گران قدر :

عرصه تعلیم و تربیت از مهم ترین زیر ساخت های تعالی همه جانبه و ابزار جدی برای ارتقای سرمایه انسانی شایسته کشور در زمینه های مختلف است . بدین منظور تربیت انسان های عالی ، متقی ، آزاده ، فکور ، پژوهنده و خلاق در مهم ترین دوره ی تحصیلی که همانا دوره ابتدایی است با برنامه ریزی و هدایت صحیح میسر و امکان پذیر می باشد . در این راستا برای اولین بار کمیته ی تولید محتوای کمک آموزشی استان با هدف بومی سازی محتوا متناسب با نیازهای دانش آموزان ، کتاب کار پیش رو را که مهم ترین و موثرترین نقش تأثیر گذار آن ، تقویت ، تعمیق و تثبیت آموخته ها خواهد بود ، تهیه و تدوین نموده است . امیدوارم با تلاش های دلسوزانه مربیان ارجمند و مشارکت والدین بزرگوار ، زمینه ی دستیابی به اهداف متعالی نظام تعلیم و تربیت در این خطّه از میهن عزیز اسلامی مان فراهم گردد .

ومن الله التوفیق - زهرا برهان زهی

معاون آموزش ابتدایی

فهرست مطالب

فصل اول : عدد نویسی و الگوها

۸	میلیارد ها
۱۳	تقریب
۲۱	الگوی مثلثی مربعی

فصل دوم : کسرها

۲۸	معرفی کسر بزرگتر از واحد و عدد مخلوط
۳۱	تبدیل کسر به عدد مخلوط و عدد مخلوط به کسر
۳۳	مقایسه کسرها و عدد مخلوط
۳۷	جمع و تفریق کسرها
۴۰	ضرب دو کسر (کسر در کسر)
۴۷	تقسیم عدد صحیح بر عدد صحیح
۵۰	ساده کردن کسرها و کسرهای مساوی

فصل سوم : نسبت و تناسب، درصد

۵۷	نسبت و تناسب
۵۹	مجموع و افتلاف نسبت ها
۶۲	درصد، تغییر

فصل چهارم : تقارن و هند ضلعی ها

۶۹	تقارن محوری
۷۳	تقارن مرکزی
۷۶	زاویه و تیمساز
۷۹	هند ضلعی ها و مجموع زاویه های آن ها

فصل پنجم : اعداد اعشاری

۸۶	عددهای اعشاری
۹۱	جمع اعداد اعشاری
۹۳	تفریق اعداد اعشاری
۹۵	ضرب اعداد اعشاری

فصل ششم : اندازه گیری

۱۰۱	مساحت لوزی و دوزنقه
۱۰۳	مفیط دایره
۱۰۷	مجموع
۱۱۱	کنجایش

فصل هفتم : آمار و احتمال

۱۱۷	جمع آوری و نمایش داده ها
۱۲۱	میانگین، معدل و متوسط داده ها
۱۲۳	احتمال